

This question paper contains 4 printed pages]

A—272—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (First Year) (Second Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2017

PUBLIC ADMINISTRATION

Paper III

(Principles of Administrative Organization)

(MCQ+Theory)

(Tuesday, 11-4-2017)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :—**
- Attempt All questions.
  - All questions carry equal marks.
  - Wrong answers will carry negative marks for multiple choice questions.
- सर्व प्रश्न सोडवा.
  - सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
  - बहुपर्यायी प्रश्नांच्या चुकीच्या उत्तरास ऋणात्मक गुण आहेत.

MCQ

1. Multiple choice questions (i-x) : 10

बहुपर्यायी प्रश्न (i-x) :

- Which of the following factors is *not* related to dependent factors of span of control ?
  - Personality of controller
  - Nature of work
  - Place of work
  - Planning of workखालीलपैकी कोणता घटक नियंत्रण कक्षेच्या आधारभूत घटकांशी संबंधित नाही ?
  - नियंत्रकाचे व्यक्तिमत्व
  - कार्याचे स्वरूप
  - कार्याचे ठिकाण
  - कार्याचे नियोजन
- 'Red-Tapism' is a demerit of the principle of .....
  - Hierarchy
  - Unity of command
  - Span of control
  - Delegation'लालफीताशाही' हा ..... तत्वाचा एक दोष आहे.
  - अधिकार पदपरंपरा
  - आदेशाची एकता
  - नियंत्रण कक्षा
  - अधिकार प्रदत्तीकरण

P.T.O.

- (iii) 'Gang-plank' is related to the principle of .....
- (A) Unity of command (B) Centralization
(C) Hierarchy (D) Co-ordination
- 'गँगप्लॉक' हे ..... तत्वाशी संबंधीत आहे.
- (A) आदेशाची एकता (B) केंद्रीकरण
(C) अधिकारपदपरंपरा (D) समन्वय
- (iv) Who is the real chief executive in Parliamentary Government System ?
- (A) Prime Minister (B) King
(C) President (D) Cabinet Secretary
- संसदीय शासन प्रणाली मध्ये वास्तविक कार्यकारी प्रमुख कोण असतो ?
- (A) पंतप्रधान (B) राजा
(C) राष्ट्रपती (D) कॅबिनेट सचिव
- (v) The President of U.S.A. is the best example of ..... executive.
- (A) Parliamentary (B) Presidential
(C) Collegiate (D) None of these
- संयुक्त राज्य अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष हे ..... कार्यपालीकेचे उत्तम उदाहरण आहे.
- (A) संसदीय (B) अध्यक्षीय
(C) सांघिक (D) यापैकी नाही
- (vi) ..... means conferring of specified authority by higher to a lower authority.
- (A) Hierarchy (B) Unity of command
(C) Centralization of authority (D) Delegation
- वरिष्ठ अधिकाऱ्याकडून कनिष्ठ अधिकाऱ्याला सोपविण्यात आलेले अधिकार म्हणजे .....
- ..... होय.
- (A) अधिकारपदपरंपरा (B) आदेशाची एकता
(C) अधिकारांचे केंद्रीकरण (D) अधिकार प्रदत्तीकरण

(vii) Which of the following is/are type/s of Chief Executive ?

- (A) Presidential (B) Parliamentary
(C) Collegiate (D) All of the above

खालीलपैकी कोणता/कोणते मुख्य कार्यपालिकेचे प्रकार आहेत ?

- (A) अध्यक्षीय (B) संसदीय
(C) सांघिक (D) यापैकी सर्व

(viii) 'An employee should receive order from one superior only'—this statement is related to the principle of .....

- (A) Unity of command (B) Delegation
(C) Both (A) and (B) (D) None of these

'कर्मचाऱ्याने एकाच वरिष्ठाकडून आदेश स्वीकारले पाहिजे' हे विधान ..... तत्वाशी संबंधित आहे.

- (A) आदेशाची एकता (B) अधिकार प्रदत्तीकरण
(C) (A) आणि (B) दोन्ही (D) यापैकी नाही

(ix) The administrative function(s) of the Chief Executive is/are .....

- (A) To planning (B) To direction
(C) To organising (D) All of these

मुख्य कार्यपालिकेची ..... ही प्रशासकीय कार्य आहेत.

- (A) नियोजन करणे (B) मार्गदर्शन करणे
(C) संघटन करणे (D) यापैकी सर्व

(x) Chief Executive should have ..... qualities.

- (A) Intelligent (B) Good character
(C) Both (A) and (B) (D) None of these

प्रमुख प्रशासकाच्या अंगी ..... गुण असावेत.

- (A) बुद्धिमत्ता (B) चांगले चारित्र्य
(C) (A) आणि (B) दोन्ही (D) यापैकी नाही

Theory

2. Explain the principle of hierarchy.

अधिकारपदपरंपरेचे तत्व स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

State the characteristics of Public Corporation.

सार्वजनिक प्रमंडळाची वैशिष्ट्ये सांगा.

3. Describe the functions of Chief Executive.

मुख्य कार्यपालिकेच्या कार्याचे वर्णन करा.

Or

(किंवा)

Elucidate the types of Staff Agencies.

सल्लागार अभिकरणाचे प्रकार विशद करा.

4. Write short notes on any *two* of the following :

- (i) Span of Control
- (ii) Line Agencies
- (iii) Delegation
- (iv) Department.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) नियंत्रण कक्षा
- (ii) पंक्ती अभिकरण
- (iii) अधिकार प्रदत्तीकरण
- (iv) खाते.